

TUNTISUUNNITELMAT

GENERATION EURO STUDENTS' AWARD

1. Johdanto

Oheiset tuntisuunnitelmat on tarkoitettu helpottamaan valmistautumista

1. karsintakysymyksiin
2. analyysitehtävään
3. suulliseen esitykseen.

Tuntisuunnitelmista on apua opettajille, jotka ohjaavat opiskelijoita Generation Euro Students' Awardissa. Niistä käy ilmi, millaista valmistautumista ja taustatietoa kilpailussa menestyminen vaatii. Tuntisuunnitelmaopas sisältää materiaalia yhteensä 21 oppitunnille. Kilpailuteemojen käsittelyssä ei ole pakko käyttää juuri tätä tuntimäärää, mutta sen on arvioitu riittävän kilpailun kolmella kierroksella tarvittavien tietojen ja taitojen omaksumiseen. Käytettävissä olevasta ajasta ja muista resursseista riippuen opettajat voivat käyttää valmistautumiseen myös enemmän tai vähemmän aikaa.

Pystyäkseen vastaamaan karsintakysymyksiin menestyksekkäästi opiskelijoiden on perehdyttävä euroalueeseen ja euroa varten luotuihin institutionaalisii rakenteisiin. Menestys analyysitehtävässä (ja suullisessa esityksessä) riippuu paljolti siitä, miten hyvin opiskelijat ovat perillä talouskehityksestä ja ajankohtaisista talousasioista. Ensimmäisillä seitsemällä tai kahdeksalla oppitunnilla keskitytään karsintakysymyksiin. Tuntisuunnitelman tietolähteistä löytyy paljon materiaalia ja harjoituksia tälle kierrokselle. Seuraavat yhdeksän oppituntia liittyvät analyysitehtävään, ja niillä hyödynnetään rahapolitiikkaa käsitteleviä tietolähteitä sekä muita saatavilla olevia tietoja taloudesta (sekä teoriaa että käytännön harjoituksia). Viimeisillä neljällä oppitunnilla valmistaudutaan suulliseen esitykseen.

2. Tuntisuunnitelmat

1. kierros: karsintakysymykset

(8 oppituntia)

Opiskelijoilta vaaditaan karsintakierroksella euroalueen sekä eurojärjestelmän rahapolitiikan, taloudellisen ympäristön ja institutionaalisen rakenteen hyvää tuntemusta. Ensimmäiset kuudesta seitsemään oppituntia tähtäävät opiskelijoiden tietojen kartuttamiseen vaaditulle tasolle. Opiskelijat voivat tutustua useisiin eri tietolähteisiin ja tehdä erilaisia harjoituksia perehtyä eurojärjestelmän toimintaan.

Karsintakysymyksiin vastattaessa on tärkeää ymmärtää, millaiset tekijät vaikuttavat talouskehitykseen. Sen vuoksi oppitunneilla sivutaan makrotalouden perusteita ja rahapolitiikan tehtävää. Näitä tietoja syvennetään analyysivastausta kirjoitettaessa.

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

1/20

1. oppitunti

<p>Perussisältö</p> <ul style="list-style-type: none"> • kilpailun tavoitteet ja palkinnot • kilpailun eri vaiheet • tehtävien aikataulu <p>Karsintakysymyksiin valmistautuminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Euroopan yhdentymisprosessi • yhdentymiskehitys osana historiaa 	
<p>Tavoitteet (oppimäärä)</p>	<p>Kilpailuun valmistautumisen aikataulu ja vaiheet: Joukkueiden kilpailumenestyksen kannalta on tärkeää, että eri kierrosten tehtävät suoritetaan ajoissa ja niihin varataan riittävästi aikaa. Aikataulu on nähtävissä Generation Euro -kilpailusivustossa (www.generationeuro.eu) ja opettajan oppaassa. Käykää aikataulu läpi yhdessä ja laatikaa suunnitelma.</p> <p>Tällä tunnilla tutustutaan myös eurojärjestelmän ja EKP:n historiaan ja kehitykseen.</p>
<p>Tiedot (tietolähteiden käyttö)</p>	<p>Opettajan oppaasta saa tietoa kilpailutehtävistä (tietolähde 1). Opiskelijoiden kannattaa tehdä muistiinpanoja EKP:n oppimateriaalisivujen videosta "Historia" (6 minuuttia). Jos aikaa riittää, videon voi näyttää kahdesti (tietolähde 2). Ensimmäisellä tunnilla on hyvä lukea Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketin ensimmäisen luvun alkuosa otsikkoon "Eurojärjestelmän tavoitteet" asti (tietolähde 3). Lisäksi kannattaa hakea talous- ja rahaliiton historiaa käsittelevää materiaalia EKP:n verkkosivuilta (tietolähde 4).</p>
<p>Harjoitukset (harjoituksia oppitunnilla käsiteltyjen asioiden sisäistämiseksi)</p>	<p>Laatikaa 1950-luvulta tähän päivään jatkuva aikajana, jolle on merkitty euroalueen tärkeät päivämäärät ja tiedot siitä, mitä milloinkin tapahtui ja miksi. Aikajanelle voi ottaa tärkeitä päivämääriä myös muista oppiaineista (kuten historiasta).</p>
<p>Arviointi (opiskelijoiden oppimisen tarkkailu)</p>	<p>Keskustelkaa Euroopan yhdentymiseen johtaneista vaiheista. Mistä yhdentyminen sai alkunsa? Mitä haasteita ja esteitä prosessin aikana kohdattiin? Minkä ehtojen oli täyttyttävä? (Talous- ja rahaliiton kolme vaihetta)</p>
<p>Kotitehtävät (valmistautuminen seuraavaan oppituntiin)</p>	<p>Aikajanan täydentäminen Perehtyminen Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketin ensimmäisen luvun loppuosaan (tietolähde 3) Perehtyminen Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketin toiseen lukuun (tietolähde 5)</p>

Tietolähteet

1. Opettajan opas (verkossa tai painettuna julkaisuna)
2. Videoesitykset [EKP:n verkkosivujen](#) oppimateriaaliosiossa
3. Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketin ([Tietoa eurojärjestelmästä](#)) luku "Euroalue, eurojärjestelmä, Euroopan keskuspankki ja Euroopan keskuspankkijärjestelmä"
4. Talous- ja rahaliiton historia EKP:n verkkosivuilla: <http://www.ecb.europa.eu/ecb/history/emu/html/index.fi.html>
5. Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketin ([Tietoa eurojärjestelmästä](#)) luku "Eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia"

2. oppitunti

Perussisältö

Karsintakysymyksiin valmistautuminen:

- eurojärjestelmän ja EKP:n tavoitteet ja tehtävät; suhteet muihin Euroopan unionin toimielimiin
- yhteisen rahan ja hintavakauden edut keskipitkällä aikavälillä, myös kriisiaikoina
- mikä merkitys hintavakaudella on inflaatio-odotusten ja pitkien korkojen vakauttamisessa ja miten vakaat olot tukevat talouden sopeutumisprosessia ja mm. edistävät kasvua
- eurojärjestelmän rahapolitiikka; tavanomaiset ja epätavanomaiset rahapoliittiset toimet

Tavoitteet (oppimäärä)	Yleiskuva yhteisen rahapolitiikan toteuttamista varten luodusta järjestelmästä ja sen oikeusperustasta. Perehtykää eurojärjestelmän ja erityisesti EKP:n tehtäviin. Käykää läpi, miten yhteinen raha edistää kauppaa ja talouskasvua. Pohtikaa hintavakauden merkitystä ja etenkin inflaation ja deflaation aiheuttamia kustannuksia. Tällä tunnilla opitaan myös, miten rahapolitiikan päätöksenteko toimii (rahapolitiikan strategia).
Tiedot (tietolähteiden käyttö)	Tunnilla kannattaa tehdä muistiinpanoja EKP:n oppimateriaalisivujen videoesityksistä "Johdatus EKP:hen" (3 minuuttia), "Rooli ja tehtävät" (5 minuuttia) ja "Rahapolitiikan strategia" (5 minuuttia) (tietolähde 1). Opiskelijoiden on hyvä tutustua Generation Euro -kilpailusivuston materiaaleihin jo etukäteen, jotta kaikilla on perustiedot aiheesta (tietolähde 2).
Harjoitukset (harjoituksia oppitunnilla käsiteltyjen asioiden sisäistämiseksi)	Kootkaa lyhyt luettelo inflaation ja deflaation aiheuttamista kustannuksista. Pohtikaa, miksi nopeaa inflaatiota ja deflaatiota halutaan välttää. Kirjatkaa ylös indikaattoreita ja muita tekijöitä, joilla on merkitystä EKP:n rahapolitiikan kahdessa analyysissä.
Arviointi (opiskelijoiden oppimisen tarkkailu)	Keskustelkaa joko pienryhmissä tai luokassa. <ul style="list-style-type: none"> • Nimetkää tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa inflaatiota. • Kerratkaa, mitä keskuspankki voi tehdä inflaation hidastamiseksi. Pitääkö inflaation syyt ottaa huomioon? Miten vältetään deflaatio? • Käykää läpi, miten inflaatiota voidaan mitata.
Kotitehtävät (valmistautuminen seuraavaan oppituntiin)	Taustatiedon hankkiminen EKP:n/EKPJ:n rahapolitiikasta ennen seuraavaa oppituntia (tietolähde 3). Tekstissä käsitellään myös tämän oppitunnin aiheita.

Tietolähteet

1. Videoesitykset [EKP:n verkkosivujen](#) oppimateriaaliosiossa
2. Generation Euro -kilpailusivuston tietopakettin ([Tietoa eurojärjestelmästä](#)) luvut "Euroalue, eurojärjestelmä, Euroopan keskuspankki ja Euroopan keskuspankkijärjestelmä" ja "Eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia"
3. Pdf-asiakirja "[EKP:n eurojärjestelmän rahapolitiikka](#)" Generation Euro -kilpailusivuston tietopakettin luvussa "Eurojärjestelmän rahapolitiikka"

3. oppitunti

<p>Perussisältö Karsintakysymyksiin valmistautuminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> EKP:n/eurojärjestelmän rahapolitiikka
--

<p>Tavoitteet (oppimäärä)</p>	<p>Edellisellä tunnilla opitun syventäminen. Tällä tunnilla opitaan ymmärtämään EKP:n/eurojärjestelmän rahapolitiikkaa.</p>
<p>Tiedot (tietolähteiden käyttö)</p>	<p>Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketti "EKP:n/eurojärjestelmän rahapolitiikka" (tietolähde 1) on hyvä tietolähde tutustuttaessa EKP:n tehtävään ja rahapolitiikan strategiaan. Siinä käsitellään etenkin seuraavia aiheita:</p> <ul style="list-style-type: none"> ensisijainen tavoite eli hintavakaus seurattava hintaindeksi keskipitkän aikavälin näkökulma kaksi analyysiä: <ul style="list-style-type: none"> taloudellinen analyysi (reaalitaloutta ja rahoitusmarkkinoita kuvaavat indikaattorit) rahatalouden analyysi (raha-aggregaatit) rahan määrän kasvulle asetettu viitearvo. <p>Tilastot, joihin tietopaketissa viitataan, löytyvät Kuukausikatsauksen tilasto-osiosta (tietolähde 2).</p>
<p>Harjoitukset (harjoituksia oppitunnilla käsiteltyjen asioiden sisäistämiseksi)</p>	<p>Lukekaa viimeisin alustuspuheenvuoro (tietolähde 3) ja poimikaa tekstistä taloudellisen analyysin ja rahatalouden analyysin keskeiset indikaattorit. Miten näiden indikaattorien perusteella voi arvioida talouden näkymiin ja hintakehitykseen liittyviä riskejä?</p>
<p>Arviointi (opiskelijoiden oppimisen tarkkailu)</p>	<p>Keskustelkaa luokassa viimeisimmästä korpäätöksestä ja etsikää sille perusteluja.</p>
<p>Kotitehtävät (valmistautuminen seuraavaan oppituntiin)</p>	<p>Taustatiedon hankkiminen rahapolitiikan välineistä ennen seuraavaa oppituntia (tietolähde 4).</p>

Tietolähteet

- Pdf-asiakirja "[EKP:n/eurojärjestelmän rahapolitiikka](#)" Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketin ([Tietoa eurojärjestelmästä](#)) luvussa "Eurojärjestelmän rahapolitiikka"
- EKP:n viimeisimmän Kuukausikatsauksen tilasto-osiosta (seuraa pdf-asiakirjan "[EKP:n/eurojärjestelmän rahapolitiikka](#)" linkejä).
- Viimeisin [alustuspuheenvuoro](#)
- Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketin ([Tietoa eurojärjestelmästä](#)) luku "Rahapolitiikan välineet"

4. oppitunti

<p>Perussisältö Karsintakysymyksiin valmistautuminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rahapolitiikan välineet • eurosetelit ja -kolikot 	
<p>Tavoitteet (oppimäärä)</p>	<p>Keskuspankin hahmottaminen ”pankkien pankkina”. Käykää läpi eurojärjestelmän rahapolitiikan välineet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • avomarkkinaoperaatiot • maksuvalmiusjärjestelmä • vähimmäisvarannot. <p>(tietolähde 1)</p> <p>Muita tämän tunnin aiheita ovat seignioragetulo eli rahan liikkeeseenlaskusta koitua tulo sekä eurosetelien ja -kolikoiden ulkoasu ja turvatekijät (on myös syytä mainita, että lähivuosien aikana otetaan vähitellen käyttöön uusi eurosetelisarja).</p>
<p>Tiedot (tietolähteiden käyttö)</p>	<p>Tunnilla kannattaa tehdä muistiinpanoja EKP:n oppimateriaalisivujen videoista ”Rahapolitiikan välineet” (6 minuuttia) ja ”Eurosetelit ja -kolikot” (4 minuuttia) (tietolähde 2).</p> <p>Opiskelijoiden on hyvä tutustua Generation Euro -kilpailusivuston materiaaleihin etukäteen, jotta kaikilla on perustiedot aiheesta.</p>
<p>Harjoitukset (harjoituksia oppitunnilla käsiteltyjen asioiden sisäistämiseksi)</p>	<p>Toisen eurosetelisarjan (Europa-sarja) 5 euron setelit otettiin käyttöön euroalueella 2.5.2013 ja uudet 10 euron setelit 23.9.2014. Loput uudet setelit lasketaan liikkeeseen vähitellen suuruusjärjestyksessä. Toisessa setelisarjassa on käytetty edistynyttä seteliteknologiaa, joten setelit ovat entistäkin turvallisempia. Uusien setelien vesileimassa ja hologrammissa on kreikkalaisesta mytologiasta tutun Europa-neidon kasvot. Uudessakin sarjassa seteliarvot ovat 5, 10, 20, 50, 100, 200 ja 500 euroa.</p> <p>Ottakaa muutama euroseteli lähempään tarkasteluun ja käykää läpi niiden turvatekijät (tietolähde 3). Vertailkaa uuden ja vanhan sarjan turvatekijöitä.</p> <p>Nimetkää kussakin setelissä kuvattu arkkitehtoninen tyyli. Tarkastakaa sanan ”seigniorage” merkitys, ja selittäkää sitten käsite omin sanoin.</p>
<p>Arviointi (opiskelijoiden oppimisen tarkkailu)</p>	<p>Keskustelkaa luokassa EKP:n rahapolitiikan välineistä ja etenkin erityyppisistä operaatioista, niiden kestosta ja toteutusväleistä.</p>
<p>Kotitehtävät (valmistautuminen seuraavaan oppituntiin)</p>	<p>EKP:tä ja sen rahapolitiikkaa koskevan uutisoinnin seuranta Internetissä. Millaisia EKP-uutisia verkosta löytyy, ja keitä niissä mainitaan?</p>

Tietolähteet

1. Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketin ([Tietoa eurojärjestelmästä](#)) luku ”Rahapolitiikan välineet”
2. Videositykset [EKP:n verkkosivujen](#) oppimateriaaliosiossa
3. Erilaisia euroseteleitä ja EKP:n tuottamat [uusiu euroseteleitä käsittelevät verkkosivut](#).

5. oppitunti

<p>Perussisältö Karsintakysymyksiin valmistautuminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> EKP:n päätöksentekuelimet riippumattomuus ja tilivelvollisuus 	
<p>Tavoitteet (oppimäärä)</p>	<p>EKP:n ja sen päätöksentekuelinten rakenteeseen tutustuminen: mitä tekevät EKP:n neuvosto, yleisneuvosto ja johtokunta? Keskuspankin riippumattomuuden takaa Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, mutta mikä on tilivelvollisuuden merkitys ja miten sen täytyminen voidaan varmistaa? Tällä tunnilla saadaan yleiskuva EKP:n suhteista muihin EU:n toimielimiin ja kansainvälisiin laitoksiin.</p>
<p>Tiedot (tietolähteiden käyttö)</p>	<p>Opiskelijoiden kannattaa tehdä muistiinpanoja EKP:n oppimateriaalisivujen videoista "Päätöksentekuelimet" (5 minuuttia) ja "Riippumattomuus, tilivelvollisuus ja kansainväliset suhteet" (4 minuuttia) (tietolähde 1). EKP:n verkkosivuilla annetaan myös runsaasti tietoa päätöksentekuelinten velvollisuuksista, kokouksista ja jäsenistä.</p> <p>EKP:n neuvoston kokousten yhteydessä julkaistaan tärkeää tietoa. Tammikuusta 2015 alkaen kokouksissa käsitellään rahapolitiikkaa kuuden viikon välein. Muitakin kokouksia pidetään edelleen vähintään kerran kuussa. Päivitetty kokousskalenteri löytyy EKP:n verkkosivuilta (tietolähde 2).</p> <p>Joulukuussa 2002 tehdyn päätöksen nojalla äänestysoikeudet alkavat kiertää EKP:n neuvostossa vuonna 2015, kun Liettua liittyy euroalueeseen (tietolähde 3).</p> <p>Perustietoesityksen dioissa 7 ja 8 (tietolähde 4) kerrotaan EKP:n riippumattomuudesta ja tilivelvollisuuden täyttämisestä. Diasarja on tiivis katsaus EKP:n organisaatorakenteeseen, ja siinä sivutaan useita edeltävien oppituntien teemoja.</p>
<p>Harjoitukset (harjoituksia oppitunnilla käsiteltyjen asioiden sisäistämiseksi)</p>	<p>Keskustelkaa pienryhmissä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Määritellä, miksi EKP:n on tärkeää olla riippumaton ja missä asioissa. Mitä voisi tapahtua, jos se ei olisi riippumaton? Miksi niinkin tärkeän laitoksen kuin keskuspankin riippumattomuus voidaan hyväksyä demokraattisessa yhteiskunnassa? Määritellä, miksi EKP:n on tärkeää olla tilivelvollinen ja kenelle.
<p>Arviointi (opiskelijoiden oppimisen tarkkailu)</p>	<p>Käykää läpi, millaisia kysymyksiä ryhmäkeskustelussa heräsi.</p>
<p>Kotitehtävät (valmistautuminen seuraavaan oppituntiin)</p>	<p>Taustatiedon hankkiminen hintakehitykseen vaikuttavista tekijöistä ennen seuraavaa oppituntia (tietolähde 5, pdf-asiakirjan osiot 1–3).</p>

Tietolähteet

1. Videoesitykset [EKP:n verkkosivujen](#) oppimateriaaliosiossa
2. Tietoa päätöksentekokeleistä EKP:n verkkosivuilla:
<http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/govc/html/index.fi.html>.
3. Vastauksia yleisimpiin kysymyksiin äänioikeuksien kierrosta EKP:n neuvostossa:
<https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/govc/html/faqvotingrights.fi.html>
4. Perustietoesitys EKP:n verkkosivujen oppimateriaaliosiossa:
http://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/orga/html/or_001.fi.html.
5. Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketti (Tietoa eurojärjestelmästä): "[Hintakehitykseen vaikuttavat tekijät](#)" (pdf))

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

7/20

6. oppitunti

<p>Perussisältö Karsintakysymyksiin valmistautuminen ja tietopohjan luominen analyysitehtävää varten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • makrotalouden perusteet ja rahapolitiikan tehtävä • kokonaiskysyntä ja kokonaistarjonta • yleiskuva talouskehityksen analysointivälineistä ja käsitteistä 	
<p>Tavoitteet (oppimäärä)</p>	<p>Koronmuutosten ensimmäisten vaikutusten ymmärtäminen. Keskuspankin tehtävä taloudessa liittyy rahan neutraaliuteen pitkällä aikavälillä. Kysyntä ja tarjonta vaikuttavat markkinoiden tasapainoon pitkällä ja lyhyellä aikavälillä. Koronmuutokset vaikuttavat lyhyellä aikavälillä kokonaiskysyntään ja -tarjontaan sekä hintatasoon. Tästä on kyse rahapolitiikan välittymismekanismeissa. Tällä tunnilla käydään läpi kysyntään ja tarjontaan vaikuttavia tekijöitä.</p>
<p>Tiedot (tietolähteiden käyttö)</p>	<p>Koronmuutoksilla on useita lähes välittömiä vaikutuksia, mutta rahapolitiikalla ei voida vaikuttaa pysyvästi reaaliin muuttujiin. "Hintakehitykseen vaikuttavat tekijät" -asiakirjan kuviosta "Rahan määrä ja inflaatio" (tietolähde 1, s. 2) nähdään, että jos rahan tarjontaa kasvatetaan liikaa, inflaatio kiihtyy. Rahapolitiikan vaikutus reaalikorkoihin perustuu siihen, että 1) sillä voidaan ohjalla nimelliskorkoja ja 2) hinnat reagoivat hitaasti lyhyellä aikavälillä. Asiakirjassa selitetään myös, miten koronmuutokset vaikuttavat sekä kuluttajiin että yrityksiin, ja sivujen 3–5 kehikosta löytyy taustatietoa ja kuvioita, joiden avulla voi havainnollistaa hinnanmuutosten vaikutuksia ja pohtia kysyntä- ja tarjontakäyriin vaikuttavia tekijöitä.</p>
<p>Harjoitukset (harjoituksia oppitunnilla käsiteltyjen asioiden sisäistämiseksi)</p>	<p>Tarkastelkaa graafisen kaavakuvan avulla kokonaiskysynnän kasvun vaikutusta tuotantoon ja hintatasoon lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Millaiset tekijät voisivat johtaa tällaiseen muutokseen, ja miten rahapolitiikalla voidaan vaikuttaa kehitykseen? Tutustukaa rahapolitiikan välittymismekanismeja kuvaavaan kaavioon (tietolähde 2) ja kiinnittäkää huomiota kanaviin, joihin kriisi on vaikuttanut.</p>
<p>Arviointi (opiskelijoiden oppimisen tarkkailu)</p>	<p>Käykää läpi, millaisia kysymyksiä keskustelussa heräsi. Keskustelkaa myös pitkän aikavälin tarjontakäyrän muuttumisen vaikutuksista. Millaiset tekijät voisivat johtaa muutokseen, ja miten rahapolitiikalla tulisi pyrkiä vaikuttamaan kehitykseen?</p>
<p>Kotitehtävät (valmistautuminen seuraavaan oppituntiin)</p>	<p>Taustatiedon hankkiminen hintakehitykseen vaikuttavista tekijöistä ennen seuraavaa oppituntia (tietolähde 1, pdf-asiakirjan osiot 4–5). Taustatietoa EKP:n toimista kriisin eri vaiheissa on perustietoesityksessä sekä Jean-Claude Trichet'n taannoisessa puheessa (tietolähde 4).</p>

Tietolähteet

1. Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketti (Tietoa eurojärjestelmästä): "[Hintakehitykseen vaikuttavat tekijät](#)" (pdf)
2. Rahapolitiikan välittymismekanismeja kuvaava kaavio "[Transmission mechanism of monetary policy](#)", jossa kuvataan myös tärkeimpiä kanavia, joihin kriisi on vaikuttanut
3. Makrotaloutta käsittelevät oppikirjat
4. Perustietoesityksen diat 12–15 EKP:n verkkosivujen oppimateriaaliosiossa: https://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/monopol/html/mp_012.fi.html. EKP:n entisen pääjohtajan Jean-Claude Trichet'n puhe 18.11.2010: "[Reflections on the nature of monetary policy non-standard measures and finance theory](#)"

7. oppitunti

<p>Perussisältö Karsintakysymyksiin valmistautuminen ja tietopohjan luominen analyysitehtävää varten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • makrotalouden perusteet ja rahapolitiikan tehtävä etenkin kriisitilanteessa (tavanomaiset ja epätavanomaiset toimet) • hintakehitykseen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä vaikuttavat tekijät 	
<p>Tavoitteet (perussisältö)</p>	<p>Inflaation/deflaation johtava kehitys. Hintatasoon ja inflaatiovuhtiin vaikuttavat monenlaiset sekä kysyntä- että tarjontapuolen tekijät. Tällä tunnilla tutustutaan inflaatio-odotusten merkitykseen ja lyhyen ja pitkän aikavälin kehitykseen. Lisäksi käsitellään EKP:n epätavanomaisia rahapoliittisia toimia.</p>
<p>Tiedot (tietolähteiden käyttö)</p>	<p>Jo opitun pohjalta voidaan nyt keskittyä hintakehitykseen, analysoida hinnanmuutoksiin vaikuttavia tekijöitä lähemmin ja tutustua tavanomaisiin ja epätavanomaisiin rahapoliittisiin toimiin. Aiemmista materiaaleista löytyy tietoa kysyntä- ja kustannusinflaatiosta, ja niissä myös selvitetään tarkemmin inflaatio-odotusten merkitystä (tietolähde 1). Ennakoimalla tulevaa hintojen nousua ihmiset voivat omalla toiminnallaan nopeuttaa sitä. Jos taas ihmiset odottavat hintojen laskevan tulevaisuudessa, heidän toimintansa voi aiheuttaa irtisanomisia ja ajaa yrityksiä vararikoon. Myös rahan kvantiteettiteoriaa käsittelevään kehikoon kannattaa tutustua. Tähän teoriaan liittyy myös EKP:n rahan määrän kasvulle asettama viitearvo, jota käsiteltiin kolmannella oppitunnilla.</p>
<p>Harjoitukset (harjoituksia oppitunnilla käsiteltyjen asioiden sisäistämiseksi)</p>	<p>Laatkaa kuvia havainnollistaaksenne, miten tietolähteen 1 sivun 6 kehikossa mainitut sokit vaikuttavat käyrien liikkeisiin. Pohtikaa seurauksia tuotannon ja hintojen kannalta.</p>
<p>Arviointi (opiskelijoiden oppimisen tarkkailu)</p>	<p>Valitkaa yksi kysyntäpuolen ja yksi tarjontapuolen tekijä, joiden avulla hintavakauteen kohdistuvia riskejä on arvioitu viimeisimmässä aloituspuheenvuorossa. Laatikaa graafinen kaavakuva (kokonaiskysyntä/kokonaistuotanto) niiden vaikutuksesta tuotantoon ja hintoihin.</p>
<p>Kotitehtävät (valmistautuminen seuraavaan oppituntiin)</p>	<p>Kaavakuvien viimeistely. Viimeiset valmistelut: seuraavalla oppitunnilla vastataan karsintakysymyksiin.</p>

Tietolähteet

1. Generation Euro -kilpailusivuston tietopaketti (Tietoa eurojärjestelmästä): "[Hintakehitykseen vaikuttavat tekijät](#)" (pdf)
2. Tuorein [alustuspuheenvuoro](#) (suomeksi [Suomen Pankin sivuilla](#), voidaan myös jatkaa kolmannella oppitunnilla jaetun alustuspuheenvuoron käsittelyä)
3. Makrotaloutta käsittelevät oppikirjat
4. Tallenne 5.6.2014 pidetystä EKP:n lehdistötilaisuudesta, jossa pääjohtaja vastaa toimittajien kysymyksiin: <http://www.ecb.europa.eu/press/tvservices/webcast/html/index.en.html>.

8. oppitunti

Opiskelijat vastaavat karsintakysymyksiin. Ensin kannattaa käydä läpi harjoitteluvuoro. Muistiinpanoja ja tunnilla jaettuja materiaaleja saa käyttää apuna.

2. kierros: analyysitehtävä

(9 oppituntia)

Analyysitehtävässä joukkueiden on osattava laatia analyysi euroalueen talouskehityksestä ja inflaationäkymistä. Opiskelijat tarkastelevat todellista taloustilannetta ja arvioivat kehitystä kaiken sen perusteella, mitä ovat oppineet talouden toiminnasta. Tähän arvioon perustuvaa korkopäätöstä tehtäessä pitää osata ottaa huomioon myös EKP:n tavoitteet. Opiskelijat päättävät perusrahoitusoperaatioiden korosta ja tarvittaessa myös epätavanomaisista rahapoliittisista toimista. On tärkeää, että opiskelijat tuovat analyysissä esiin oman analyysinsä päätöksiä perustellessaan.

Tuntisuunnitelmissa analyysitehtävän käytännön toteutus on jaettu yhdeksälle oppitunnille. **Jokainen joukkue kirjoittaa itse analyysivastauksensa. Tuntisuunnitelmat ovat siis vain apuna tehtävään valmistautumisessa.**

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

10/20

Analyysi – 1. oppitunti

<p>Tavoitteet (perussisältö)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Käydään läpi huolellisesti analyysitehtävän laatimisohteet (tietolähde 1) ja opettajan oppaan ja Generation Euro -sivuston talouskehitystä ja rahataloutta koskevat tiedot (tietolähde 2). Kiinnitetään erityistä huomiota tärkeimpien indikaattorien viimeaikaiseen kehitykseen.
<p>Harjoitukset (tehtäviä analyysin kirjoittajille)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Päätösten perusteluissa on otettava huomioon sekä talouskehitys että rahatalouden indikaattorit. Mukana tulisi olla ainakin <ul style="list-style-type: none"> tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat hinnat ja kustannukset finanssipolitiikka euroalueen ulkopuolinen ympäristö rahan määrän ja rahoitusmarkkinoiden kehitys rahoitusmarkkinoiden tilanne. Tehkää havaintoja ja kommentoikaa indikaattorien kehitystä suunnilleen vuoden ajalta.
<p>Vinkejä</p>	<p>Havainnot ja kommentit voi myös esittää taulukkomuodossa, jolloin muodostuu selkeä yleiskuva. Liitteen 1 taulukkopohjaa voi hyödyntää myös seuraavalla tunnilla. Tuoreimmat alustuspuheenvuorot (tietolähde 3) tarjoavat hyvän lähtökohdan, sillä niistä näkee, mihin indikaattoreihin EKP:n neuvosto on viime aikoina kiinnittänyt eniten huomiota. Opiskelijoiden on kuitenkin tarkoitus ajatella itsenäisesti, tehdä omaa tutkimustyötä ja pyrkiä tarkastelemaan muitakin indikaattoreita.</p> <p>Taulukot ja kuviot auttavat hahmottamaan yleistä talouskehitystä. Esimerkiksi tuoreimman Kuukausikatsauksen kuvioista saa melko hyvän yleiskuvan siitä, mihin suuntaan talous kehittyy (ks. tietolähde 4).</p>
<p>Tietolähteitä</p>	<ol style="list-style-type: none"> Analyysitehtävän ohjeet, joita on syytä noudattaa Rahapolitiikan taustaa valottavat tiedot opettajan oppaassa ja Generation Euro -sivustossa (mm. linkkejä hyödyllisiin tilastoihin ja EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudellisiin arvioihin) Alustuspuheenvuorot (suomeksi Suomen Pankin sivuilla) EKP:n Kuukausikatsauksen luvut 2, 3 ja 4 (suomeksi Suomen Pankin sivuilla) Taulukkopohja (Liite 1)

Analyyysi – 2. oppitunti

<p>Tavoitteet (perussisältö)</p>	<p>Indikaattorien arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Miten kukin indikaattoreista todennäköisesti vaikuttaa inflaation tämänhetkiseen kehitykseen ja inflaationäkymiin?
<p>Harjoitukset (tehtäviä analyysin kirjoittajille)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Merkitkää jokaisen indikaattorin kohdalle, vaikuttaako sen viimeaikainen kehitys inflaatiota kiihdyttävästi (+) vai hidastavasti (-). Arvioikaa vaikutusta ennakoivasti eli ottakaa huomioon myös vaikutus tulevaan kehitykseen. Merkinän lisäksi kannattaa tehdä muistiinpanoja eri indikaattorien tärkeydestä.
<p>Vinkejä</p>	<p>Plus- ja miinusmerkit ovat hyvä pohja joukkueen arviolle talouskehityksestä. Monien indikaattorien kohdalla ei välttämättä ole yhtä ainoaa oikeaa merkintää, vaan opiskelijoiden on neuvoteltava keskenään.</p> <p>Analyyysissä kannattaa ottaa huomioon, miten eri indikaattorien muutokset yleensä ajoittuvat suhteessa euroalueen talouskehityksen muutoksiin. Osa indikaattoreista ennakoivat tulevia muutoksia taloudessa, ja osa seuraa hieman muusta kehityksestä jäljessä. Indikaattorien keskinäiset suhteet ovat tärkeitä arvioitaessa ennakoivasti inflaatiopaineiden kehitystä.</p> <p>Harjoituksen aikana tehdyt muistiinpanot ja päätelmät kannattaa säilyttää, ja niihin voi palata analyyysiä kirjoitettaessa.</p>
<p>Tietolähteitä</p>	<ol style="list-style-type: none"> Analyyseitehtävän ohjeet Rahapolitiikan taustaa valottavat tiedot opettajan oppaassa ja Generation Euro -sivustolla (mm. linkkejä hyödyllisiin tilastoihin ja EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudellisiin arvioihin) Alustuspuheenvuorot (suomeksi Suomen Pankin sivuilla) EKP:n Kuukausikatsauksen luvut 2, 3 ja 4 (suomeksi Suomen Pankin sivuilla) Taulukkopohja (Liite 1)

Analyysi – 3. oppitunti

<p>Tavoitteet (perussisältö)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inflaationäkymien arviointi: • Edellisellä tunnilla kootut huomiot talouden indikaattoreista pohjustavat hintavakautta uhkaavien riskien ennakoivaa arviointia. • Kokonaisarviota verrataan rahatalouden analyysin pohjalta tehtävään arvioon pidemmän aikavälin inflaationäkymistä. Näin otetaan huomioon rahan määrän ja hintakehityksen välinen yhteys pitkällä aikavälillä.
<p>Harjoitukset (tehtäviä analyysin kirjoittajille)</p>	<p>Harjoituksen pohjana on edellisellä tunnilla koottu lista, jossa eri indikaattorien arvioitu vaikutus on ilmaistu plus- ja miinusmerkein.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muodostakaa ryhmiä, joista osa yrittää perustella inflaation olevan kiihtymässä ja osa vakuuttaa inflaation hidastuvan pian. Perusteluissa tulisi pyrkiä käyttämään kaikkia indikaattoreita mutta keskittyä niihin, jotka tukevat ryhmän puolustamaa näkemystä. Perustelut kirjataan esimerkiksi ranskalaisin viivoin, ja vahvimmat argumentit esitetään luokassa. • Harjoituksen jälkeen opiskelijat muodostavat oman näkemyksensä siitä, kumman puolen argumentit vaikuttavat todellisuudessa vakuuttavammilta.
<p>Vinkejä</p>	<p>Harjoitus on tärkeä analyysin kannalta, sillä siinä heränneitä ajatuksia ja tehtyjä johtopäätöksiä voi käyttää suoraan analyysivastauksessa. Tässä vaiheessa on hyvä kiinnittää huomiota myös siihen, miten aiempien korkopäätösten (eli vallitsevan korkotason) vaikutus näkyy taloudessa.</p>
<p>Tietolähteitä</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analyysitehtävän ohjeet 2. Rahapolitiikan taustaa valottavat tiedot opettajan oppaassa ja Generation Euro -sivustolla (mm. linkkejä hyödyllisiin tilastoihin ja EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudellisiin arvioihin) 3. Alustuspuheenvuorot (suomeksi Suomen Pankin sivuilla) 4. EKP:n Kuukausikatsauksen luvut 2, 3 ja 4 (suomeksi Suomen Pankin sivuilla) 5. Taulukkopohja (Liite 1)

Analyysi – 4. oppitunti

Tavoitteet (perussisältö)	<ul style="list-style-type: none"> • Korkopäätöksen pohjustus • Tutustutaan ohjauskoron asettamiseen – miten eri indikaattorit otetaan huomioon?
Harjoitukset (tehtäviä analyysi kirjoittajille)	<ul style="list-style-type: none"> • Pelatkaa EKP:n verkkosivujen rahapolitiikkapeliä (tietolähde 1: ECONOMIA). Opiskelijat kilpailevat keskenään joko itsenäisesti tai joukkueina. • Pelissä on tavoitteena pitää inflaatio korkoa säätelemällä vakaasti hieman alle 2 prosentin. • Talouden indikaattoreita (inflaatiovauhti, tuotannon kasvu ja rahan määrän kehitys) on seurattava tarkasti. On myös muistettava, että koronmuutosten vaikutus välittyi talouteen vasta pienellä viiveellä. • Pelissä joutuu myös reagoimaan erilaisiin sokkeihin, esimerkiksi öljyn hintakriisiin tai osakemarkkinoiden romahdukseen. • Sanomalehdet kommentoivat pelissä jatkuvasti talouskehitystä. • Verratkaa tuloksia joka kierroksen jälkeen, ja kirjatkaa ne ylös.
Vinkkejä	<p>Harjoituksen tarkoituksena on saada opiskelijat ymmärtämään, ettei korkojen muuttuminen näy taloudessa välittömästi. Samalla kerrataan korkopäätöksessä huomioon otettavia indikaattoreita.</p> <p>Pelin voi järjestää kilpailumielisenä harjoituksena, ja opiskelijoiden/joukkueiden tulokset kannattaa kirjata ylös joka kierroksella.</p>
Tietolähteitä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verkkopeli ECONOMIA

Analyysi – 5. oppitunti

<p>Perussisältö Tietopohjan luominen analyysitehtävää varten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rahapoliittiset toimet kriisin aikana • talous- ja finanssikriisin taustat. 	
<p>Tavoitteet (oppimäärä)</p>	<p>Talous- ja finanssikriisin taustalla olevat syyt ja tärkeimmät vaiheet. Perehtykää EKP:n epätavanomaisiin rahapoliittisiin toimiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • operaatioiden toteuttaminen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa kaikki tarjoukset hyväksytään • likviditeetin jakaminen aiempaa pidempiaikaisissa operaatioissa • valuuttamääräisen likviditeetin jakaminen • vakuudeksi hyväksyttävien arvopaperien listan laajentaminen • rahoitusmarkkinoiden tukeminen katettujen joukkolainojen osto-ohjelmalla • velkapaperiohjelma • rahapoliittisten suorien kauppojen mahdollisuus
<p>Tiedot (tietolähteiden käyttö)</p>	<p>Riskipitoisten subprime-asuntolainojen ja valtion velkapaperien markkinoille pääsi syntymään huomattavia jännitteitä, sillä ensin riskejä oli aliarvioitu vuosikymmeniä talouskehityksen tasaantuessa ja sitten niitä yritettiin kaikin keinoin välttää. Tällaisessa tilanteessa tavanomaiset rahapoliittiset toimet eivät enää vaikuttaneetkaan toivotusti. EKP ja muut keskuspankit ottivat siksi käyttöön epätavanomaiset keinot. Oppitunnin voi jakaa kolmeen osaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Yhdysvaltain subprime-asuntolainamarkkinoiden kriisi ja sen vaikutus euroalueen pankkienvälisillä markkinoilla (vuosina 2007–2009) 2) Valtionvelkakriisi euroalueella ja rahapolitiikan välittymismekanismien toiminnan häiriintyminen (vuodesta 2010 alkaen) 3) Pitkittynyt hitaan inflaation kausi (vuonna 2014) <p>Perustietoesityksessä (tietolähde 1) kerrotaan EKP:n toimista kriisin eri vaiheissa. Yleiskuvan kriisistä ja keskuspankkien toimista lokakuuhun 2011 mennessä saa EKP:n johtokunnan silloisen jäsenen José Manuel González-Páramon puheesta "The ECB's monetary policy during the crisis" (tietolähde 2). EKP:n pääjohtajan Mario Draghin Lontoossa 26.7.2012 pitämässä puheessa (tietolähde 3) on nostettu esiin markkinoiden hajautuminen ja sen aiheuttamat hankaluudet. Syyskuussa 2012 EKP ryhtyi uudenslaisiin toimiin ja päätti mahdollisuudesta toteuttaa rahapoliittisia suorita kauppvoja (Outright Monetary Transactions, OMT) valtion joukkolainojen jälkimarkkinoilla euroalueella. Päätöksen tarkoituksena oli varmistaa rahapolitiikan välittymismekanismien asianmukainen toiminta ja euroalueen yhteisen rahapolitiikan säilyminen yhtenäisenä. EKP:n viimeaikaisia toimia välittymismekanismien toiminnan edistämiseksi on käsitelty EKP:n pääjohtajan puheessa "The role of monetary policy in addressing the crisis in the euro area" (tietolähde 4). EKP:n neuvosto ryhtyi heinäkuussa 2013 viestimään ennakoivasti siitä, miten se kulloistenkin hintavakaussäilymien perusteella odottaa EKP:n ohjauskorkojen kehittyvän. EKP:n johtokunnan jäsenet ovat selittäneet puheissaan ennakoivan viestinnän tavoitteita, ja niitä käsitellään myös huhtikuun 2014 Kuukausikatsauksessa (tietolähde 5). EKP:n pääjohtajan maaliskuussa 2014 pitämässä puheessa "A consistent strategy for a sustained recovery" (tietolähde 6) käydään läpi euroalueen elpymiseen johtavaa strategiaa. Pääjohtajan toukokuuisesta puheesta "Monetary policy in a prolonged period of low inflation" (tietolähde 7) puolestaan selviää, miksi inflaatiovauhti on niin hidas ja miten rahapolitiikalla aiotaan reagoida. Alustuspuheenvuoro 5.6.2014 järjestetystä EKP:n lehdistötilaisuudesta (tietolähde 8) sisältää EKP:n neuvoston perustelut korkojen laskemiselle poikkeuksellisen alas. Samalla kerrotaan uusien rahapoliittisten toimien taustoista. Esimerkiksi kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden avulla pyritään saamaan</p>

	euroalueen inflaatiovauhti lähemmäs kahta prosenttia ja tukemaan lainanantoa reaali-taloudelle.
Harjoitukset (harjoituksia oppitunnilla käsiteltyjen asioiden sisäistämiseksi)	Opiskelijat kirjaavat ylös EKP:n (tavanomaiset ja epätavanomaiset) toimet finanssikriisissä ja kommentoivat lyhyesti niiden perusteluja. Tehtävässä voidaan käyttää tietolähteen 1 lisäksi EKP:n verkkosivujen aikajanaa , jolle on koottu finanssikriisin keskeisiä tapahtumia.
Vinkkejä	Voi myös olla mielenkiintoista lukea verkosta, miten tiedotusvälineissä on kommentoitu 1) marraskuun 2013 ja kesäkuun 2014 koronlaskuja ja 2) viimeaikaisia epätavanomaisia toimia.
Tietolähteet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Perustietoesityksen diat 12–15 EKP:n verkkosivujen oppimateriaaliosiossa: http://www.ecb.europa.eu/ecb/educational/facts/monopol/html/mp_012.fi.html 2. EKP:n johtokunnan taannoisen jäsenen José Manuel González-Páramon puhe 21.10.2011, "The ECB's monetary policy during the crisis": http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2011/html/sp111021_1.en.html 3. EKP:n pääjohtajan Mario Draghin puhe 26.7.2012: http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2012/html/sp120726.en.html 4. EKP:n pääjohtajan Mario Draghin puhe 15.4.2013, "The role of monetary policy in addressing the crisis in the euro area": http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2013/html/sp130415.en.html 5. EKP:n johtokunnan jäsenen Peter Praetin 6.8.2013 sivustossa VoxEU.org julkaistu artikkeli "Forward guidance and the ECB" (http://www.voxeu.org/article/forward-guidance-and-ecb), huhtikuun 2014 Kuukausikatsauksen artikkeli "The ECB's forward guidance" sekä EKP:n pääjohtajan Mario Draghin puhe 24.4.2014, "Monetary policy communication in turbulent times": http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2014/html/sp140424.en.html 6. EKP:n pääjohtajan Mario Draghin puhe Pariisissa 25.3.2014, "A consistent strategy for a sustained recovery": http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2014/html/sp140325.en.html 7. EKP:n pääjohtajan Mario Draghin puhe Sintrassa 26.5.2014, "Monetary policy in a prolonged period of low inflation": http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2014/html/sp140526.en.html 8. EKP:ssä 5.6.2014 ja 3.7.2014 pidettyjen lehdistötilaisuuksien alustuspuheenvuorot ja vastaukset toimittajien kysymyksiin: http://www.ecb.europa.eu/press/tvservices/webcast/html/index.en.html ja http://www.ecb.europa.eu/press/pressconf/2014/html/is140703.en.html. Lehdistötiedote 3.7.2014: http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2014/html/pr140703_2.en.html EKP:n johtokunnan jäsenen Benoît Cœurén puhe 3.7.2014, "Price stability as the basis of a sustained recovery": http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2014/html/sp140703_1.en.html ja EKP:n varapääjohtajan Vítor Constâncion puhe 19.6.2014, "Recent challenges to monetary policy in the euro area": http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2014/html/sp140619.en.html

Analyysi – 6., 7., 8. ja 9. oppitunti

<p>Tavoitteet (perussisältö)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korkopäätös • Analyysin kirjoittaminen
<p>Harjoitukset (tehtäviä analyysin kirjoittajille)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttää korkopäätöksen pohjana toisen ja kolmannen oppitunnin analyysejä ja arvioita sekä verkkopelistä opittua. Jos päätös ei ole yksimielinen, joukkue joutuu äänestämään. • Perustelkaa esseissä korkopäätöksenne ja käykää läpi siihen johtanutta harkintaa.
<p>Vinkkejä</p>	<p>Analyysin kirjoitukseen osallistuu periaatteessa koko joukkue. Alla kaksi ehdotusta yhteistyön organisoimiseksi.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Jokainen opiskelija kirjoittaa oman analyysin, ja kilpailuun lähetetään joko paras analyysi tai parhaista analyyseistä koottu yhtenäinen analyysi. 2) Analyysi jaetaan osiin kirjoittajien kesken esim. seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"> • Taloudellinen analyysi (reaalitalous ja hinnat) <ul style="list-style-type: none"> ○ Tuorein kehitys ○ Inflaatiovaikutukset jatkossa • Rahatalouden analyysi <ul style="list-style-type: none"> ○ Tuorein kehitys ○ Inflaationäkymät pitemmällä aikavälillä • Yleisarvio <p>Eri kirjoittajien osista kootaan lopuksi yhtenäinen analyysi.</p> <p>Analyysiä kirjoitettaessa voidaan vertailla alustuspuheenvuoroja ja pohtia niiden perusteella, mitä indikaattoreita analyysiin kannattaa ottaa. Analyysitehtävän saa kuitenkin laatia varsin vapaasti, joten joukkueiden kannattaa pohtia, miten niiden argumentit tulevat parhaiten esiin. Analyysitehtävän arvioinnissa annetaan arvoa omaperäiselle ajattelulle, eikä kopiointia pidetä hyväksyttävänä.</p> <p>Analyysivastaukset arvioidaan sen perusteella,</p> <ul style="list-style-type: none"> • miten todenmukainen esitetty korkopäätös on • miten hyvin korkopäätös on perusteltu • miten hyvin joukkue tuntee rahapolitiikkaan liittyviä ilmauksia ja osaa käyttää niitä • miten luovasti joukkue on käsitellyt aihetta ja miten laajaa sen tutkimustyö on ollut.
<p>Tietolähteitä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Edellisten oppituntien muistiinpanot ja taulukot

3. kierros: suullinen esitys

(4 oppituntia)

Suulliseen esitykseen valmistautumiseen olisi hyvä käyttää neljä oppituntia. Suullisessa esityksessä esiteltävä korkopäätös tehdään reaaliajassa eli senhetkisen taloustilanteen pohjalta. Opiskelijat esittelevät raadille korkopäätöksensä ja perustelevat sen vertailemalla taloudellisen analyysin ja rahatalouden analyysin tuloksia (samaan tapaan kuin EKP:n pääjohtaja perustelee EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset lehdistötilaisuuden alustuspuheenvuorossa). Esityksen saa laatia täysin vapaasti, mutta joukkueen tekemä arvio ja päätöksen perustelut tulee esittää selkeästi.

Päätöstä perusteltaessa kannattaa käyttää opittuja rahapolitiikkaan liittyviä ilmauksia. Lisäksi esityksen on oltava hyvin rakennettu, johdonmukainen ja selkeä. Enimmäiskesto on 20 minuuttia. Kaikkien joukkueen jäsenten (opettajaa lukuun ottamatta) tulee osallistua esitykseen tasapuolisesti. Esityksen havainnollistamisessa kannattaa olla luova ja käyttää esim. PowerPoint-esitystä (toimitettava etukäteen Suomen Pankin yhteyshenkilölle), johon on koottu kaikki taloudellisessa ja rahatalouden analyysissä tehdyt johtopäätökset ja joukkueen arvio talous- ja inflaationäkymistä.

Lisäksi kannattaa pitää mielessä seuraavat esityksenpitoon liittyvät seikat, jotta esitelmästä tulee onnistunut:

1. Diojen ja muistiinpanojen tulee olla helppolukuisia. Kokonaisten virkkeiden sijasta kannattaa suosia ranskalaisia viivoja, eikä yhteen diaan pidä sisällyttää liikaa tietoa. Käyttäkää vähintään kirjasinkokoa 18, jotta teksti erottuu hyvin myös etäältä. Runsasta tehosteiden käyttöä kannattaa välttää, sillä tehosteet voivat viedä huomion pois puhujasta ja heikentää esityksen uskottavuutta.
2. Perusteellinen valmistautuminen ja esiintyjien sujuva yhteistyö tuovat varmuutta. Harjoittele esityksen pitämistä ja erilaisia ilmaisutapoja etukäteen muiden opiskelijoiden edessä. Kiinnittäkää huomiota selkeään artikulointiin.
3. Asiastaan innostunut puhuja saa myös yleisön mielenkiinnon pysymään yllä. Äänenkäytön ja eleiden ilmeikkyyden viestii itsevarmuudesta ja innokkuudesta. Esiintymisjännityksen fyysisiä oireita voi lievittää hengittämällä syvää palleahengitystä ja pysymällä rauhallisena. On kuitenkin muistettava, että hyvään esiintymisvireeseen tarvitaan myös jännitystä.
4. Esitelmän aikana kannattaa ajoittain myös liikkua eikä vain istua tai seistä paikallaan. Puhuja voi esimerkiksi siirtyä lähemmäksi valkokangasta, jolle parhaillaan tarkasteltava dia tai taulukko on heijastettu. Harjoittele esityksen sisältöä hyvin etukäteen ja välttäkää lukemista suoraan paperista.
5. Pienet tauot silloin tällöin antavat puhujalle miettimisaikaa ja yleisölle aikaa sisäistää käsitellyt asiat. Esimerkiksi lyhyet juomatauot jaksottavat puhetta luonnollisesti. Älkää kiirehtikö esityksen läpi.
6. Pyrkikää ennakoimaan esityksen mahdollisesti herättämiä kysymyksiä, ja varautukaa vastaamaan niihin. EKP:n pääjohtaja ja muut johtokunnan jäsenet vastaavat jatkuvasti kysymyksiin puheissaan (kuten alustuspuheenvuorossa). Kysymyksiin vastaaminen voi olla yhtä tärkeä osa kokonaisuutta kuin varsinaisen esitys. Raati pyrkii testaamaan, miten hyvin joukkue ymmärtää rahapolitiikkaa ja osataanko päätökset perustella. Joukkueelta voidaan kysyä myös maailman tapahtumista, jotka ovat saattaneet vaikuttaa talouskehitykseen.
7. Joukkueen jäsenillä on oikeus neuvotella ennen vastaamista keskenään (mutta ei opettajan kanssa).
8. Kysymykset voi tarvittaessa toistaa omin sanoin ennen vastaamista. Katse kannattaa kohdistaa vuorotellen koko yleisöön ja kysymyksen esittäjään.

Liite 1

Indikaattorit	Viimeaikainen kehitys	Vaikutus inflaatioon	Huomioita vaikutuksesta inflaatioon
<i>Talouden indikaattorit</i>		+/-	

Rahatalouden indikaattorit

+/-

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

20/20